

K životnímu jubileu prof. JUDr. Dušana Hendrycha, CSc.

Vážený pane profesore,

nevíme, jak jsme mohli najít v sobě odvahu sepsat Vám tuto veřejnou gratulaci. Vždyť ani nepatříme k Vaším váženým, dlouhodobým spolupracovníkům a souputníkům a máme tu čest Vás znát osobně jen pár desetiletí z Vašeho dlouhého, obdivuhodného života. Klávesnice se vzpírá této drzosti a rozechvělost nastupuje stejně jako bychom k Vám měli jít zítra složit státní zkoušku ze správního práva.

Snad nám i vánoční čas Vašich narozenin dovolil být upřímnější a osobnější více, než je to obvyklé. A tak tedy bychom se rádi vyznali z toho, čím jste pro nás.

Mírek

Poznal jsem Vás, pane profesore, při společné práci na návrhu Ústavy České republiky. Rozvážnost, hluboká, historická znalost veřejné správy, rozhodné slovo a jasnost myšlenky v pravou chvíli, když to bylo nejvíce potřeba, to je Váš přínos. Tak jako má Ústava svého populárního rozšafného dědečka, tak jsem přesvědčen, že ve Vás má svého odpovědného a skromného otce.

Naše rozkošatělé diskuse mi i dnes stále přinášejí něco nového. Dělá mi radost, jak mne vždy umístíte na samotnou hranu klasického liberalismu či jsem donucen přeskóčit k argumentům ryzí nauky právní a následně musím čelit od Vás takovému návalu protiargumentů ze světa přirozenoprávního a anglosaského, že se z nich ještě v noci budím a listuji v knihách. Vždy mne ale nakonec těší, že se sejdeme v jednom bodě, kterým je odhalení role veřejného práva ve vztahu k právu soukromému.

Snad nejvíce mne ale fascinuje ta cesta časem. Jak přenášíte, to co jste dokázal zachytit a uchovat před nepřítzíní let padesátých i desítek let následujících. Svět velkých osobností správního práva jste měl v mládí ještě tak nablízku. Téměř neuvěřitelná je historka o tom, jak Vám prof. Neubauer uložil sepsat pojednání na téma soud a norma a poslat ho prof. Englišovi. To je svět, jehož znalosti jste nám zprostředkoval. Díky Vám ze stejného důvodu i za Vaši učebnici správního práva. A vlastně díky Vám za znovuzrození správního práva vůbec.

Obdivuji skrytě a žárlivě, jak Vás mají rádi studenti a zejména pak studentky. Vytvoří-li se někde při jakékoliv školní příležitosti hlouček nejkrásnějších studentek a pedagožek, přicházím pravidelně s jistotou, že Vás najdu uprostřed. Sám, jakožto student PF UK v podivném bezčasi 70. let dvacátého století, Vám

musím poděkovat i za to, jak dokážete naslouchat dnes už našťestí titěrným vzpomínkám a jak mi dokážete z té doby mnohé vyjasnit. Snad mohu použít ten přírůstek – stal jste se pro mne i průvodcem studenta PF UK po jeho vlastním osudu.

Markéta

Neměla jsem to štěstí, abych byla Vaší studentkou, byť jsem vděčně a opakovaně studentem Vaší práce. Jako spolužáka svého otce jsem Vás dobře znala z jeho vyprávění ještě před tím, než jsem měla tu čest poznat Vás osobně. Vaše *alma mater* spojila osud Váš a otcův znovu po několika desetiletích v době, kdy jste jí pomáhali navázat na zapomenuté a zakázané tradice a najít znovu postavení vynikající vysoké školy.

Nechci a ani si netroufám k pohledu na Vás z hlediska odborného profilu a profesní kariéry. Jen s velkou úctou pohlížím na Vaši cestu právníka, pedagoga, akademika.

Je to mnoho let, co jste mě přijal na fakultě. V kanceláři plné knih, za okny Vltava a Pražský hrad, na stěně portréty vynikajících předchůdců oboru a Jírovy roubenky. Tradice, klid, rozvaha. Přerušené občas příchodem kolegů z katedry, dámy ze studijního oddělení a také doktoranda, který vracel hrnec, ve kterém byla nějaká dobrota uvařená Vaší úžasnou paní. Poslouchala jsem zcela okouzlená a poslouchám okouzleně dodnes.

Vaše vzpomínky na první svobodné volby, které jste prožil jako tajemník ústřední volební komise, na vznik první české Ústavy, jejíž návrh jste psal, na působení na právnické fakultě, kterou jste pevně vedl v pozici děkana.

Vidím Vás vždycky v kruhu rodiny, rozrůstající se od Vašich synů do úctyhodného počtu vnoučat a pravnoučat, vedle Vaší paní, se kterou jste prožili půl století společného života. Půl století v Praze, ve Vršovicích. Půl století i v krásném koutu Českého Švýcarska, na chalupě, ve které se chodí po prkenné podlaze vlastnoručně Vámi položené a kde se při rozsvícení lampy říká Dobrý večer.

Vidím Vás pevně a rozhodně kráčejícího Pařížskou ulicí k právnické fakultě a jsem vděčná, že mohu občas kráčet s Vámi, stejně jako Vaši studenti. Učíte nás kráčet životem pevně, rozhodně a zpříma.

Petr

Také já, nejméně životem zkušený z trojice gratulantů, jsem Vás, pane profesore, poprvé poznal ve Vaší roli děkanské a pedagogické, abych pak měl tu čest Vás blíže poznat při nespočtu „pohárků“, myšlenek, moudrých a vlídných slov. Když Vás s nadšením přesvědčuji o kvalitách moravských vín, vždy s chápavým výrazem pronášíte zasvěcený komentář o nejlepších odrůdách regionu

alsaského, burgundského či o nejlepších viničních tratích podél Rhône. A tak je vždy rozhodnuto ... zcela po právu.

Obdivuji Váš přehled a nadhled v celé široké oblasti správní vědy, správního práva s nutným přesahem do práva ústavního i to, jak dokážete tento přehled využít v pedagogických přístupech. V rozpravách nad podobou studijních plánů a nad obsahem výuky vůbec, jsem vždy s radostí ocenil zásadní vliv Vaší autority na profilaci a návaznost jednotlivých předmětů. Poučením je pro mne Váš důraz na nutnost pochopení obecných principů a zásad fungování veřejné správy ze strany studentů, aby až následně mohli detailně proniknout do tajů své budoucí specializované oblasti. Ve světě soustředěném na „kompetence“ pro budoucí „managery“ veřejné správy, ve světě rámovaném všeobjímající Boloňskou deklarací si člověk díky Vám takto uvědomí, kde jsou právě pedagogické hodnoty.

Neobyčejně inspirativní pro mne jsou i společné rozhovory, jichž se účastnil např. profesor politologie Miroslav Novák a vy jste tak měl prostor vyslovit se k tradičnímu provázání právní vědy s dimenzí sociologickou a politologickou. Stejně tak vzpomínám pamětihodných diskusí s profesorem Františkem Zoulíkem o vztahu práva soukromého a veřejného. Váš nadhled výrazně přesahující rámec oboru správního práva je pak vždy patrný při aktuálních debatách ústavněprávních, stejně jako historickoprávních.

Jít ke kořenům ..., vycházet z principů ..., držet zásady... právě tato slova budu mít, vážený pane profesore, spojené vždy s Vámi. A moc Vám – zdaleka nejen za ně – děkuji.

S inspirací, která se nabízí k odhalení, bychom tedy rádi do dějin právní vědy a do časopisu Správní právo, zasadili tuto pamětní desku:

Zde žije veliký člověk a vědec, pan profesor Dušan Hendrych a dožívá se v roce 2017 devadesáti let, stár věkem, ale mlád duchem a srdcem. Profesor veřejného práva, který vždy, co paměť sahá, tvrdil, že právo veřejné smí nastoupit pouze a teprve tam, kde nedostačují instrumenty práva soukromého.

JUDr. Markéta Štalmachová

JUDr. Petr Kolář, Ph.D.

JUDr. Miroslav Sylla